

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED ZA
STRATEGIJSKO PLANIRANJE
I RAZVOJ GRADA

Sanja Jerković, dipl. ing. arh., pročelnica

7. godišnja skupština i forum mreže CIVINET Slovenija-Hrvatska-
Jugoistočna Europa:

INOVACIJE U PROMETNIM POLITIKAMA I RJEŠENJIMA ZA
ODRŽIVU MOBILNOST

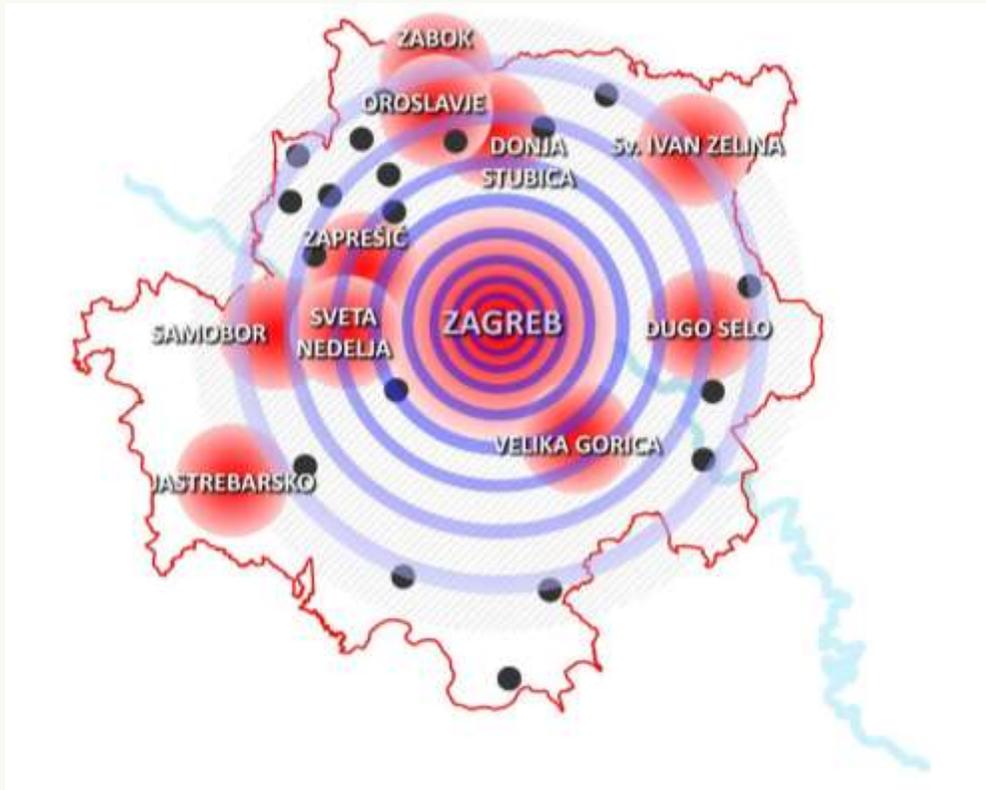
**Uloga prometa u razvoju metropolitanskog
prostora**

Rujan 2020.

GRAD ZAGREB

Strateško planiranje urbanog razvoja

- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske određuje obvezu izrade **strategija razvoja urbanog područja**
- Zakon je razvrstao urbana područja na:
 - **urbane aglomeracije (ZG, ST, RI, OS)**
 - veća urbana područja (> 35.000 stanovnika)
 - manja urbana područja (< 35.000, > 10.000 ili sjedište županije)

GRAD ZAGREB

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb

prosinac 2017.

Grad Zagreb

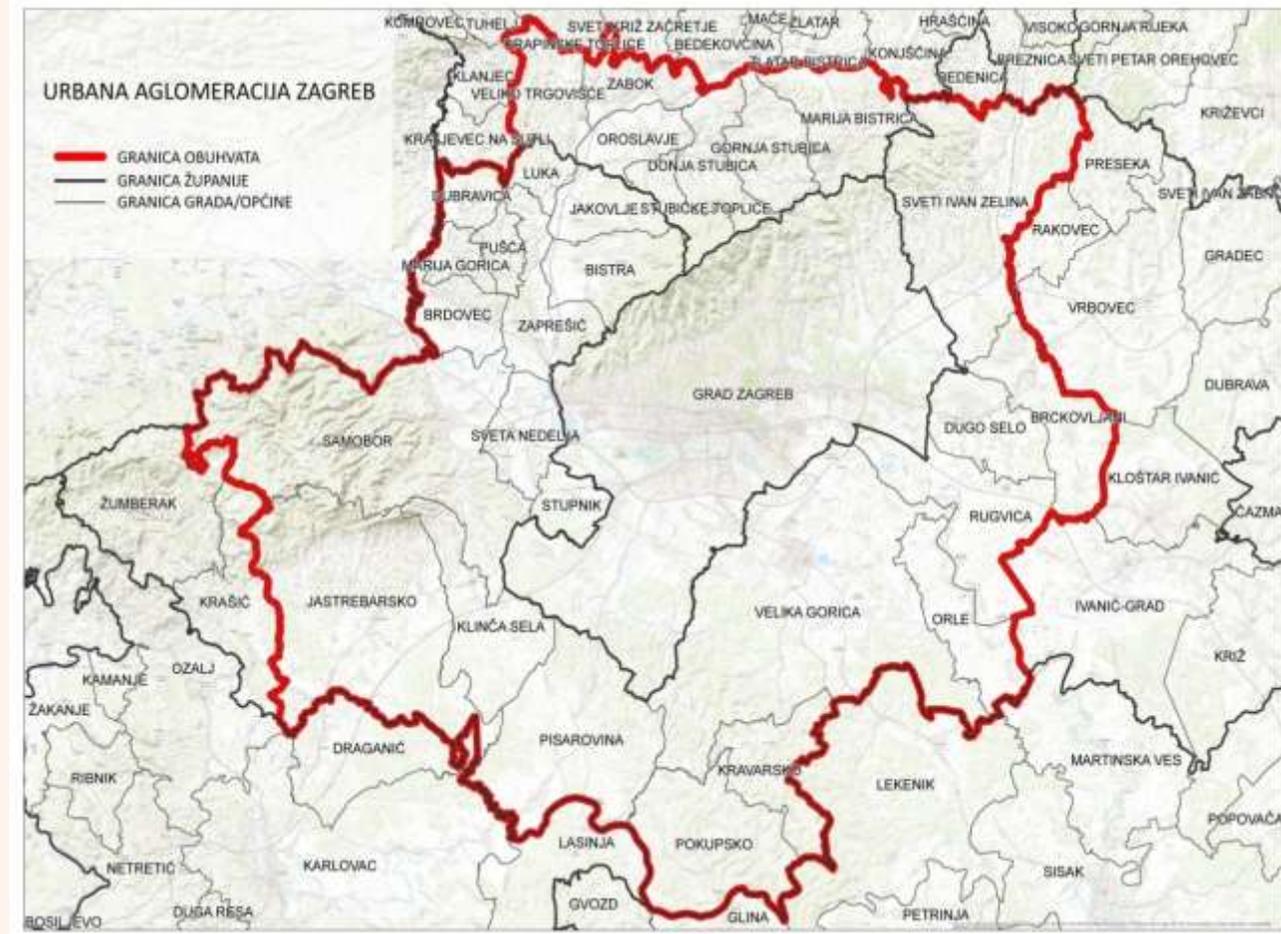
+ 29 općina i gradova

Zagrebačke i

Krapinsko-zagorske županije

2011. na području UAZ živjelo je 1.086.528 stanovnika, što je neznatno više od četvrtine (25,35%) ukupnog stanovništva RH

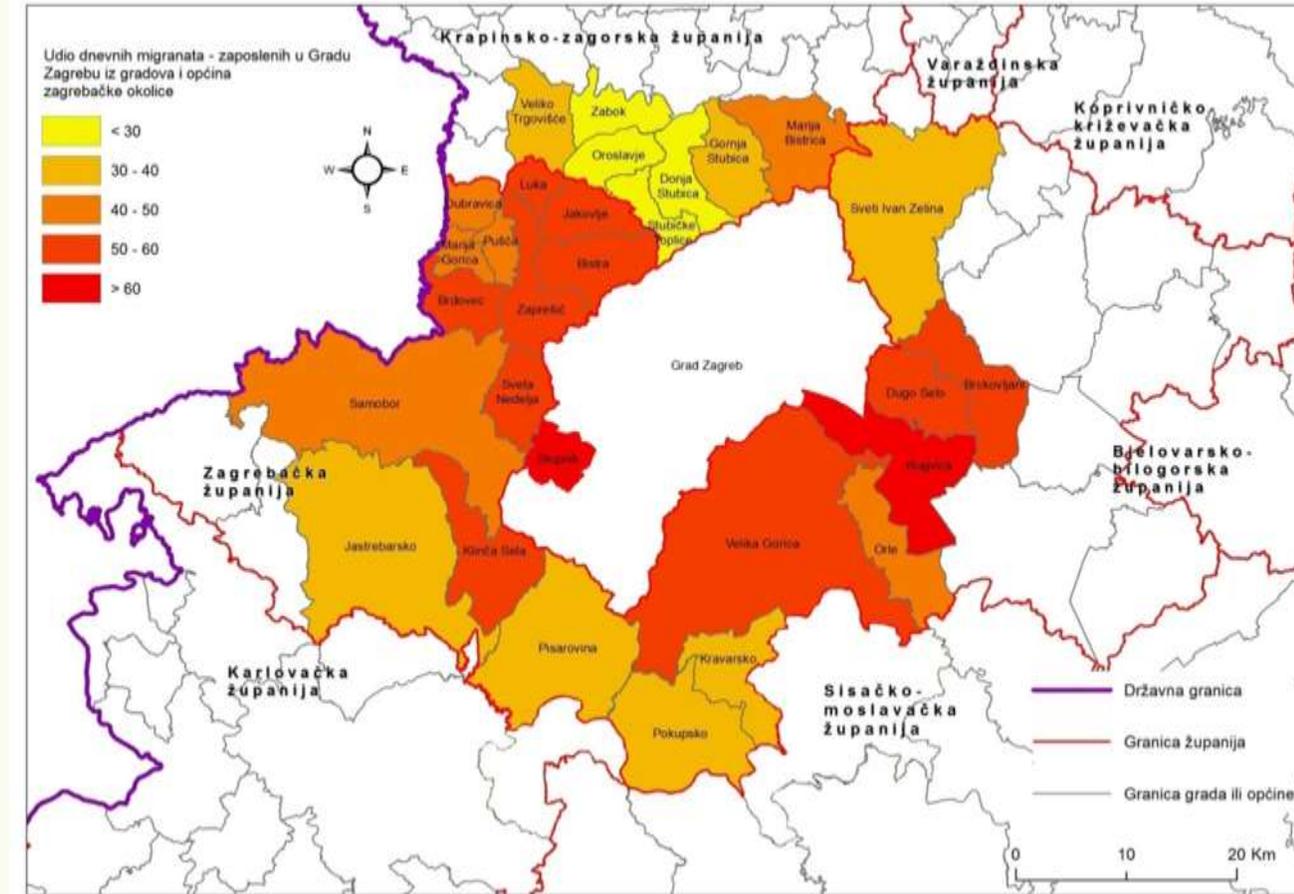
Preduvjet za korištenje ITU sredstava

GRAD ZAGREB

Kriteriji

- osnovni kriterij - udio zaposlenih dnevnih migranata u središte urbanog područja od minimalno 30%,
- dodatni kriteriji – bolje ostvarenje funkcionalnih veza i razvojnih aspekata
- kriterij prostornog kontinuiteta – jedinice lokalne samouprave moraju činiti kontinuirano urbano područje, uz samo iznimnu mogućnost odstupanja

SWOT analiza Prometna infrastruktura i urbani prijevoz

SLABOSTI

- nedovoljna propusna moć cestovne infrastrukture u vršnim opterećenjima
- nedovoljna prometna povezanost između zračne luke i gradova UAZ-a
- niska razina korištenja javnog putničkog prijevoza
- nedostatak intermodalnih terminala
- zastarjela željeznička mreža
- nepostojanje integriranoga prometnog modela javnoga putničkog prijevoza (uključujući e-ticketing, jedinstveni tarifni sustav i popratnu infrastrukturu), nekoordiniranost javnoga putničkog prijevoza među gradovima UAZ-a
- nepostojanje sustavnog i koordiniranog praćenja i upravljanja prometom na razini UAZ-a
- postojanje crnih točaka u prometu, nezadovoljavajuće stanje sigurnosti u prometu
- ne postoji prikupljanje podataka u stvarnom vremenu; nema kontrole prometnih uvjeta i upotrebe javnog prijevoza na razini UAZ-a
- nepostojanje prioriteta prolaska vozila JPP-a na semaforiziranim raskrižjima
- prometni sustav samo segmentarno prilagođen osobama s invaliditetom
- nedostavno upravljanje biciklističkom i pješačkom mrežom puteva tj. nepostojanje plana razvoja biciklističkoga prometnog sustava koordiniranog s ostalim vidovima prometa na razini JLS-a UAZ-a
- nepovezanost realiziranih biciklističkih staza
- nedostatak mostova na rijekama UAZ-a
- nezadovoljavajuća tehnička obilježja dijela lokalnih i nerazvrstanih cesta, posebno širina kolnika, nesanirana klizišta, makadamski kolnici, nedostatak pješačkih hodnika i javne rasvjete
- nezadovoljavajuće stanje sigurnosti u prometu
- nedovoljno razvijeni nadzorni i upravljački sustavi javnog putničkog i cestovnog prometa
- nedovoljno korištenje ekološki prihvatljivih goriva
- tranzitni promet, uključujući teška teretna vozila i autobuse, teče kroz središta gradova i naselja
- onečišćenje bukom uz glavne prometnice
- visoka razina buke zbog loše infrastrukture javnog prijevoza
- prometna nepovezanost među gradovima na obodu Zagrebačke županije
- slabija prometna dostupnost i nedostatna infrastrukturna opremljenost (tehnička i socijalna) većine ruralnih naselja
- nepostojanje planova za razvoj održive mobilnosti

SWOT analiza Prometna infrastruktura i urbani prijevoz

PRIJETNJE

- nekontrolirani rast motorizacije
- daljnje smanjenje razine sigurnosti u prometu zbog rasta motorizacije i povećanog priljeva vozila na područje UAZ-a kao najrazvijenijeg dijela Republike Hrvatske
- neriješeni imovinsko-pravni odnosi za realizaciju novih biciklističkih staza i drugih objekata prometne infrastrukture
- nepostojanje strateških dokumenata za razvoj mobilnosti na razini prometne funkcionalne regije, te urbane aglomeracije

SWOT analiza Prometna infrastruktura i urbani prijevoz

SNAGE

- razvijena mreža autocesta i povezanost s ostatkom Hrvatske i susjednim državama
- razgranata mreža željezničkih pruga i postojanje prigradskog i gradskog željezničkog prometa
- organizirani putnički prijevoz
- relativno moderan tramvajski vozni park
- zračne luke i pristaništa na području UAZ-a
- zračna luka, aerodromi i letjelišta na području UAZ-a
- kontinuirano povećanje broja biciklističkih ruta i korištenja bicikla – postojanje 250 km označenih biciklističkih staza i traka na području Grada Zagreba te biciklističke staze na području UAZ-a
- porast interesa stanovništva za biciklistički prijevoz u kontekstu dnevnih migracija i gradskog prijevoza
- osnovano zajedničko društvo u svrhu koordinacije prometnog razvoja uspostave integriranog prijevoza putnika i tarifno-prijevozničke unije
- trend smanjenja broja smrtno stradanih osoba u prometnim nesrećama

SWOT analiza Prometna infrastruktura i urbani prijevoz

PRILIKE

- plovni put Save
- korištenje fondova EU-a za projekte u području prirode, okoliša i prometa
- uključivanje u programe energetske učinkovitosti na nacionalnoj razini
- UAZ je u sustavu europskih mreža metropola i velikih gradova
- geoprometni i geopolitički položaj kao resurs za razvoj
- modernizacija željezničke infrastrukture i vozila te gradnja novih pruga omogućit će priliku za intenzivnije uključivanje željezničkoga prijevoza u javni putnički prijevoz UAZ-a
- uspostava integriranoga javnog putničkog prometa
- uspostava modernog sustava ticketinga i informiranja putnika u skladu s direktivama EU-au željezničkom prometu koji će omogućiti informiranje putnika međugradskog prijevoza UAZ-a
- usklađivanje s direktivama EU-au pogledu standarda vozila potaknut će modernizaciju voznog parka privatnih prijevoznika i time povećati standard putnika
- postojanje jasna zakonskog okvira za realizaciju biciklističke infrastrukture
- provedba mjera iz Nacionalnog plana za smanjenje crnih točaka broja smrtno stradalih i teško ozlijeđenih u prometnim nesrećama

GRAD ZAGREB

Cilj 3. Unaprijediti upravljanje okolišem, prirodom i prostorom

Prioritet 3.3. Razvoj prometne infrastrukture i sustava održive mobilnosti

Mjera 3.3.1. Unaprjeđenje zračnog prometa

Mjera 3.3.2. Modernizacija željezničkog prometa

Mjera 3.3.4. Unaprjeđenje javnog putničkog prometa

Mjera 3.3.5. Unaprjeđenje biciklističkog i pješačkog prometa

Mjera 3.3.6. Integracija i unaprjeđenje prometnog sustava i sigurnosti (uključujući sustave za nadzor i upravljanje prometom - ITS)

STRATEŠKI PROJEKTI

1 Integrirani prometni sustav za Grad Zagreb, Zagrebačku i Krapinsko-zagorsku županiju

2 Program Sava

3 Tračnička veza Grad Zagreb - Međunarodna Zračna luka Zagreb (s planom produžetka do Velike Gorice)

4 Greenway - državna biciklistička ruta br.2

5 Regionalni centar kompetencija za turizam i ugostiteljstvo

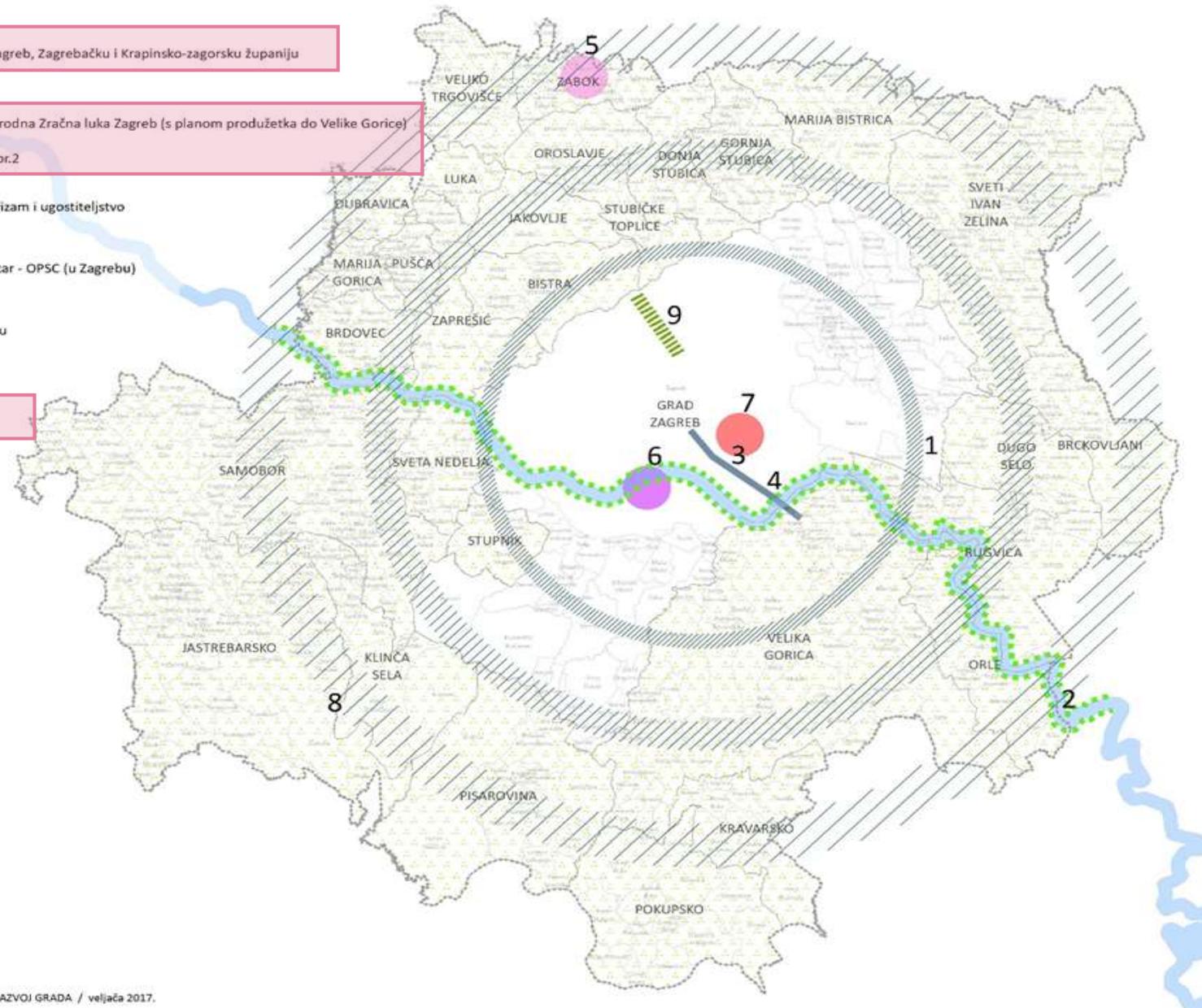
6 Obrtničko poduzetnički strukovni centar - OPSC (u Zagrebu)

7 Sveučilišni kampus Borongaj u Zagrebu

8 NEWLIGHT

9 Nova žičara Sljeme

URBANA AGLOMERACIJA ZAGREB
STRATEŠKI PROJEKTI
GRAD ZAGREB / GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA / veljača 2017.

- ITU – Sustav biciklističkih staza Urbane aglomeracije Zagreb
- <https://strukturnifondovi.hr/natjecaji/itu-sustav-biciklistickih-staza-urbane-aglomeracije-zagreb/>
- **Otvoren** od 10.09.2019. do 30.09.2020.
- **Raspoloživa sredstva:** 41.365.464,85 kn
- **Prijavitelji** Jedinice lokalne samouprave s područja UAZ
- **Prihvatljive aktivnosti** koje se mogu financirati u okviru ovog Poziva su:
 - Aktivnosti pripreme i revizije projektne – tehničke dokumentacije te ishođenje svih potrebnih dozvola koje su preduvjet za izgradnju, prilagodbu i modernizaciju biciklističke infrastrukture (kako bi bila prihvatljiva za financiranje predmetna aktivnost mora biti izravno povezana uz odgovarajuću aktivnost iz točke 2. Infrastrukturna komponenta, odnosno prihvatljiva je samo izrada dokumentacije za konkretnu infrastrukturu koju se planira u okviru projekta graditi/prilagođavati/modernizirati)
 - Infrastrukturna komponenta projekta
 - Izgradnja novih dionica biciklističke infrastrukture
 - prilagodba/modernizacija postojeće biciklističke infrastrukture u skladu s uvjetima iz Pravilnika o biciklističkoj infrastrukturi
 - izgradnja prateće infrastrukture, uređaja i instalacija u svrhu poboljšanja sigurnosti i povećanja korištenja biciklističkih prometnica
 - Upravljanje projektom i administracija, promidžba i vidljivost, horizontalne aktivnosti

Zatvoreni pozivi:

ITU – Pilot projekt Greenway – državna biciklistička ruta br. 2

- raspoloživa sredstva: 5.724.926,25 HRK
- zatvoren 1.8.2019.

ITU - Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba

- raspoloživa sredstva: 54.000.000,00 HRK
- Zatvoren 6.2.2020.

Specifični cilj 7ii2 – Povećanje broja putnika u javnom prijevozu (II)

- poziv je otvoren za prijave (produžen rok) **do 30. rujna 2020.**
- Minimalni / maksimalni iznos bespovratnih sredstava: 1.000.000,00 HRK / 8.000.000,00 HRK
- Donesene su Odluke o financiranju za 4 projekta:
 1. Grad Zabok – projekt **BRZO - Biciklistička ruta Zabok – Oroslavje** (8.000.000,00 HRK)
 2. Grad Jastrebarsko – projekt **Izgradnja i modernizacija biciklističko-pješačkih staza na glavnoj gradskoj prometnici u Jastrebarskom** (7.674.798,14 HRK)
 3. Grad Dugo Selo – projekt **Izgradnja i opremanje pješačko - biciklističkih staza u Dugom Selu** (2.804.172,05 HRK)
 4. Grad Zaprešić – projekt **Forrest ride** (7.286.708,42 HRK)
- 2 projektne prijave prošle su fazu provjere prihvatljivosti, te su u fazi ocjene kvalitete:
 1. Grad Samobor – **Biciklistička staza Samobor – Sveta Nedelja**
 2. Grad Sveta Nedelja – **Biciklistička staza između naselja Strmec, Orešje, Bestovje**

Buduće aktivnosti:

Prihvaćen Master plan prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko – zagorske županije

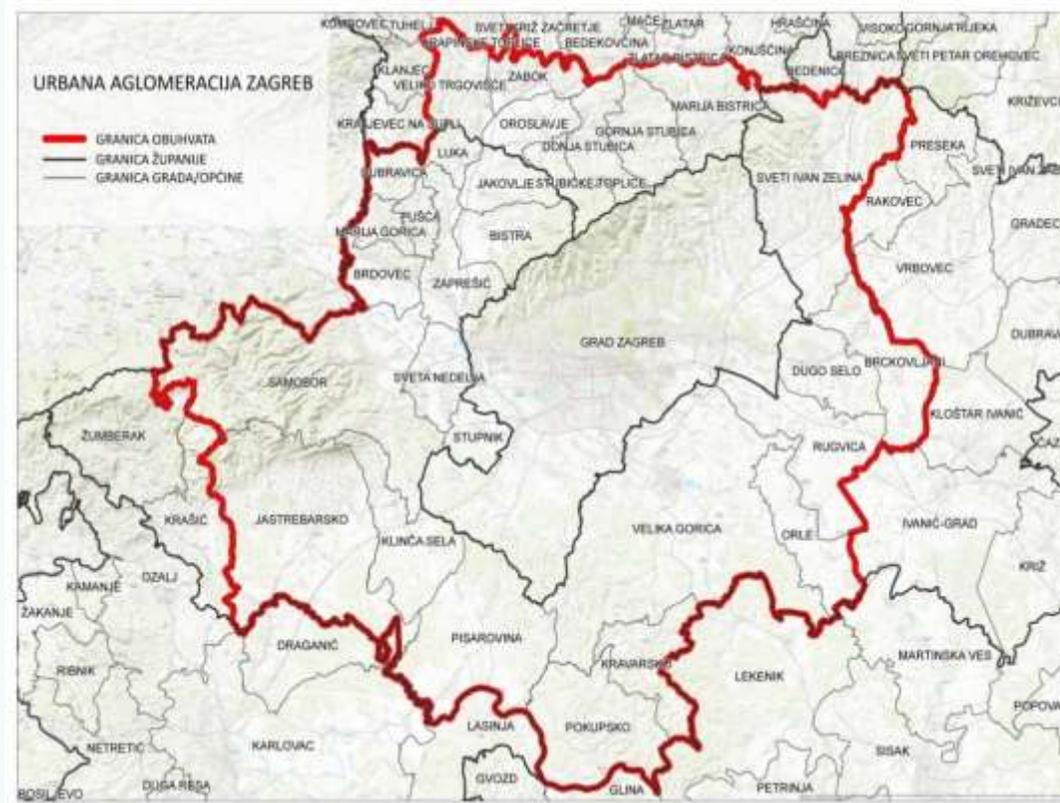
- nužna podloga za ostvarivanje mogućnosti za sufinanciranje realizacije prometnih infrastrukturnih i organizacijskih projekata iz Europskih fondova

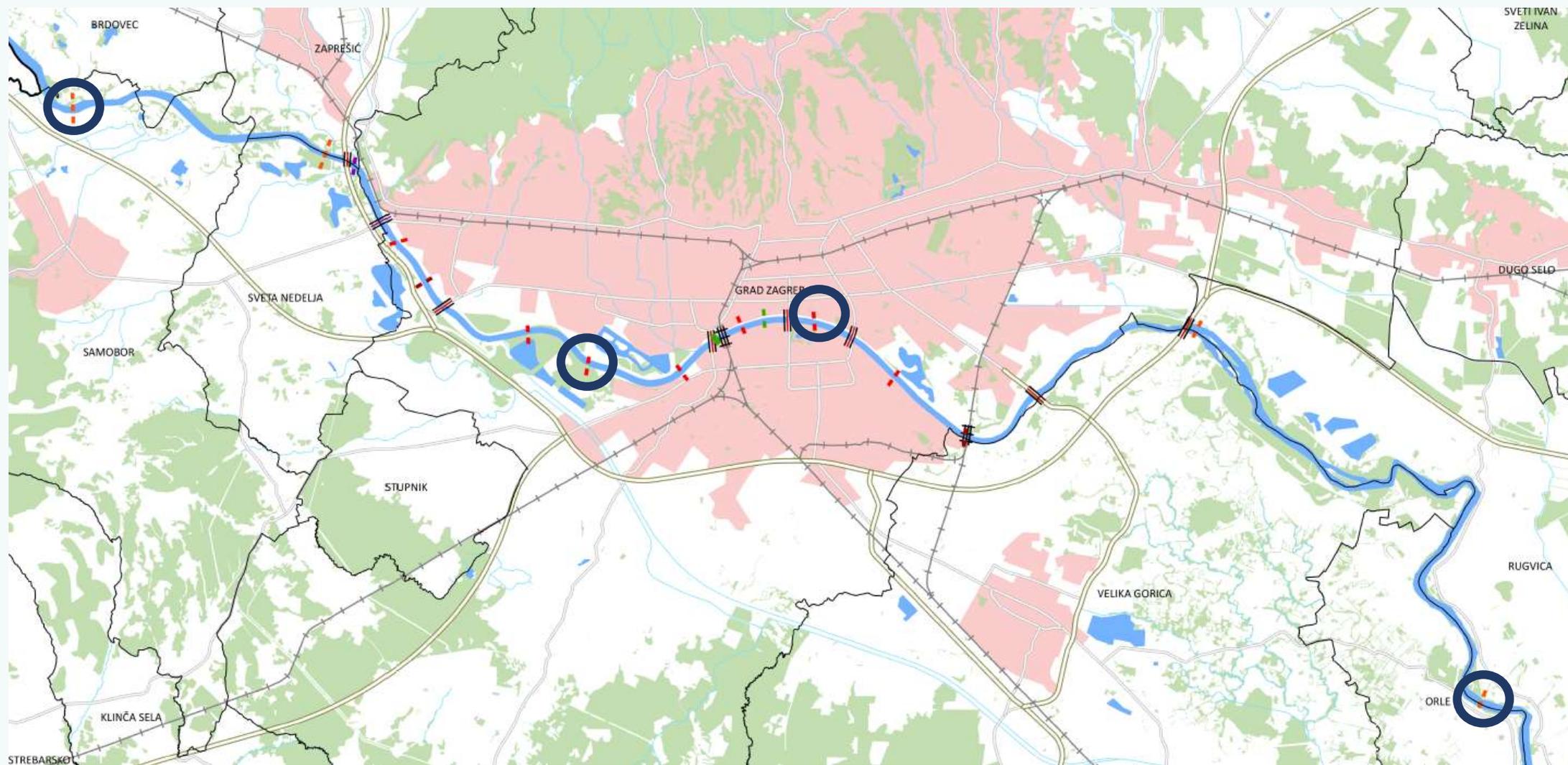

Buduće aktivnosti:

Izrada novog strateškog akta Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje 2021.-2027.

- pripremne aktivnosti u tijeku
- izmjena zakonodavnog okvira/
smjernice nacionalne razine
- preduvjet za nastavak korištenja ITU
mehanizma i u sljedećem
programskom razdoblju

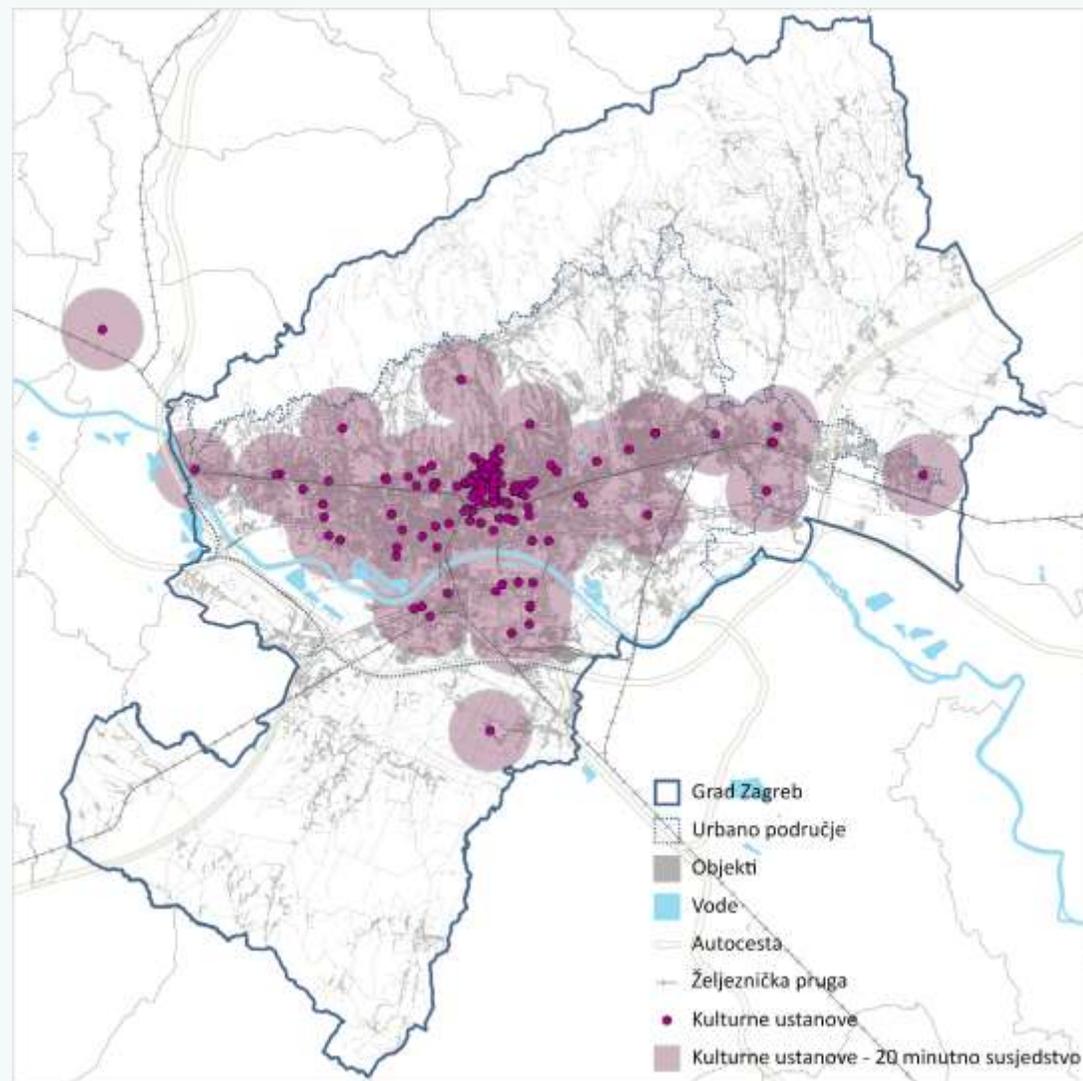
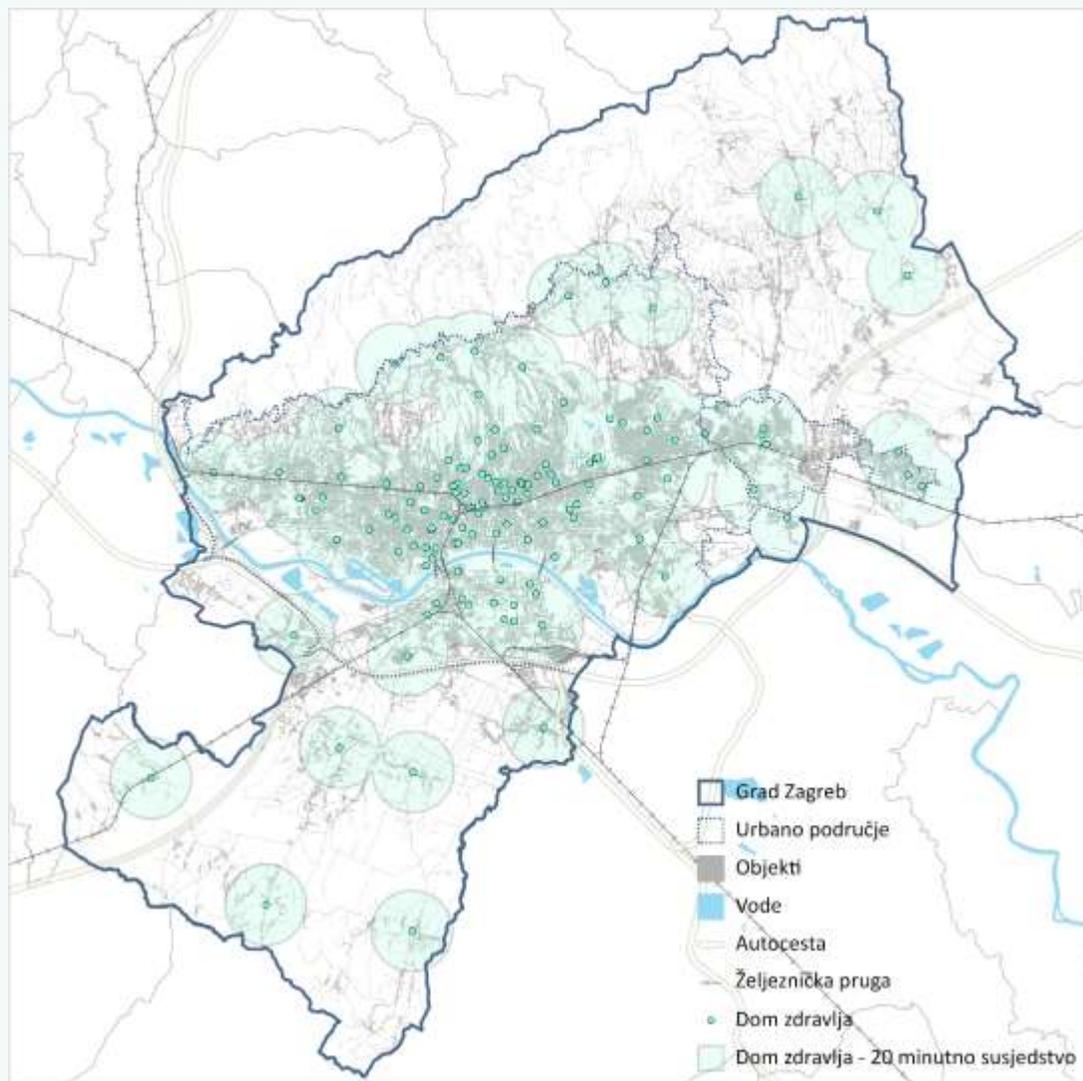
Buduće aktivnosti:

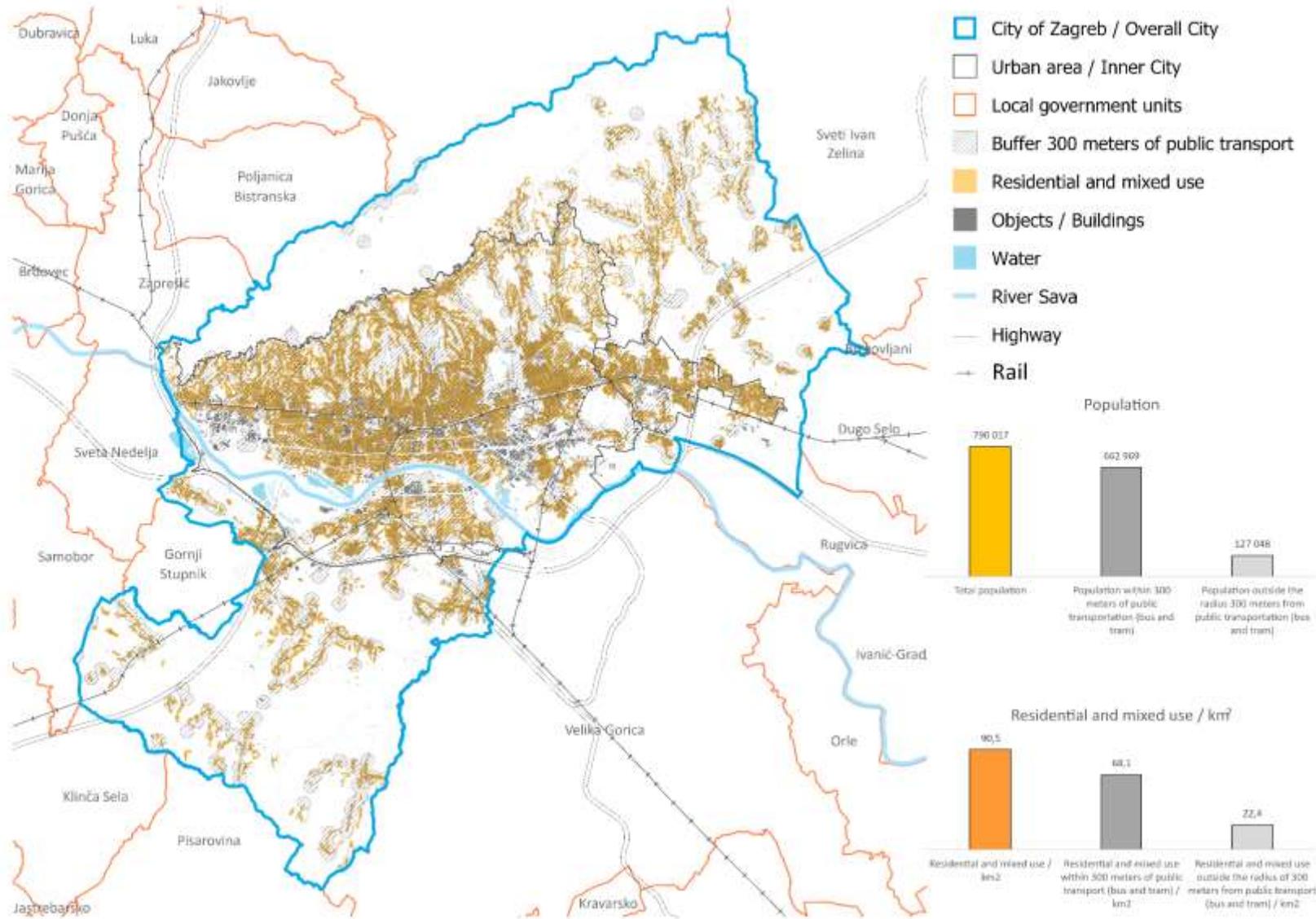
Izrada stručnih podloga budućeg prostornog razvoja Grada Zagreba (ZAGREB 2040)

Novi prostorni razvoj s odgovorima na ključne izazove:

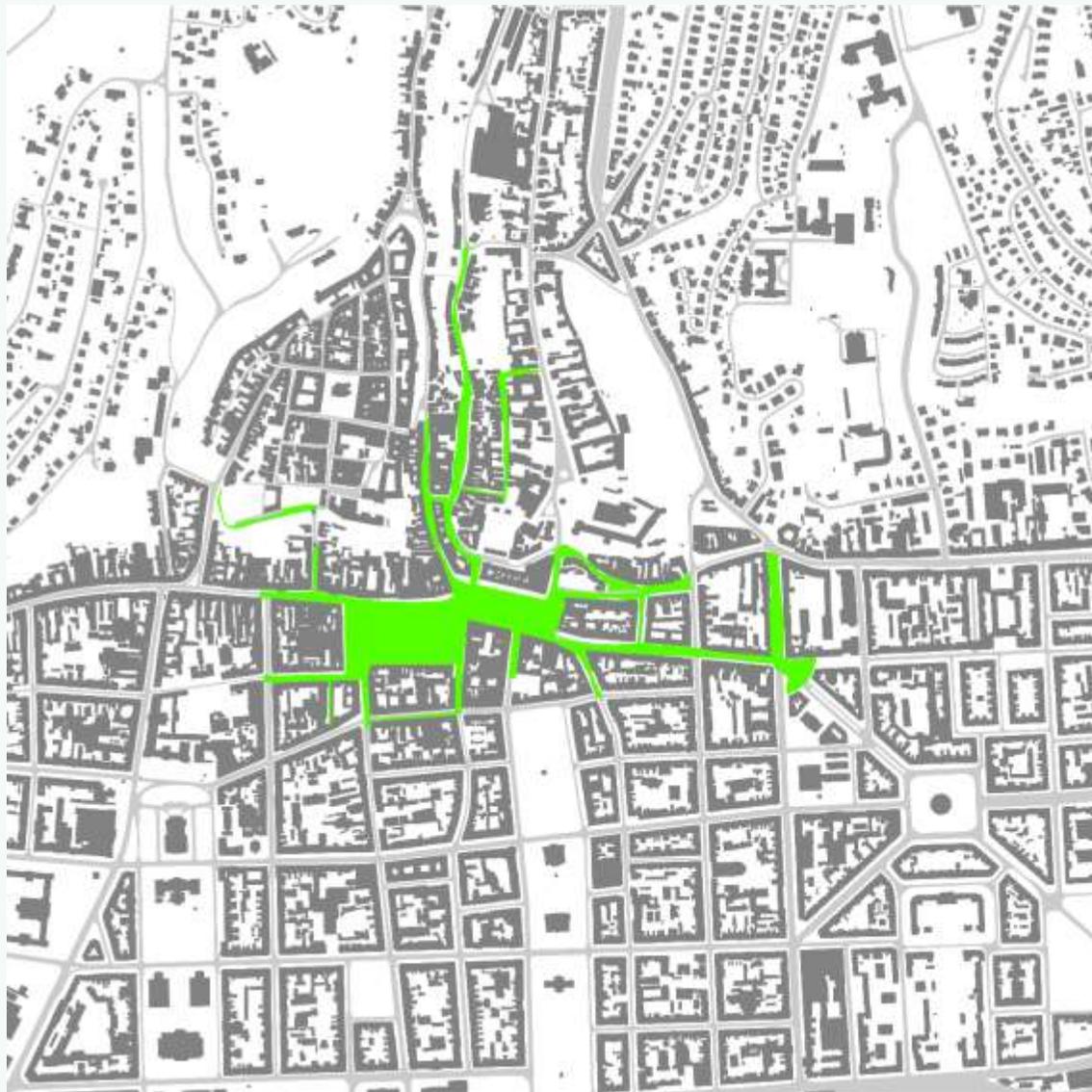
- **DEMOGRAFIJA:** stagnantno opće kretanje stanovništva i proces starenja: **stvoriti dobre preduvjete za kvalitetan život obitelji i djece te sve većeg broja stanovnika starije životne dobi**
- **KLIMATSKE PROMJENE:** toplinski valovi, poplave, bujice... : **uspostaviti višerazinsku zelenu i plavu infrastrukturu, obnoviti degradirane ekosustave, umanjiti učinak „toplinskog otoka”**
- **MOBILNOST: integracija prometnog i prostornog planiranja:**
 - Kompaktni grad – manje udaljenosti i manje putovanja, obogaćivanje sadržaja u sferi pružanja usluga
 - Povećanje kvalitete javnog prijevoza u urbanoj aglomeraciji
 - Ponovno promišljanje željezničkog sustava - od percipirane prepreke do sustava koji povezuje
 - Unapređivanje biciklističkog i pješačkog prometa: uspostava cjelovitog sustava biciklističkih staza i stvaranje preduvjeta za aktivno kretanje visokokvalitetnim javnim prostorima obogaćenim zelenom infrastrukturom
 - Pametna mobilnost i sustavi dijeljene mobilnosti
 - Razmatranje mogućnosti ograničenja pristupa vozilima

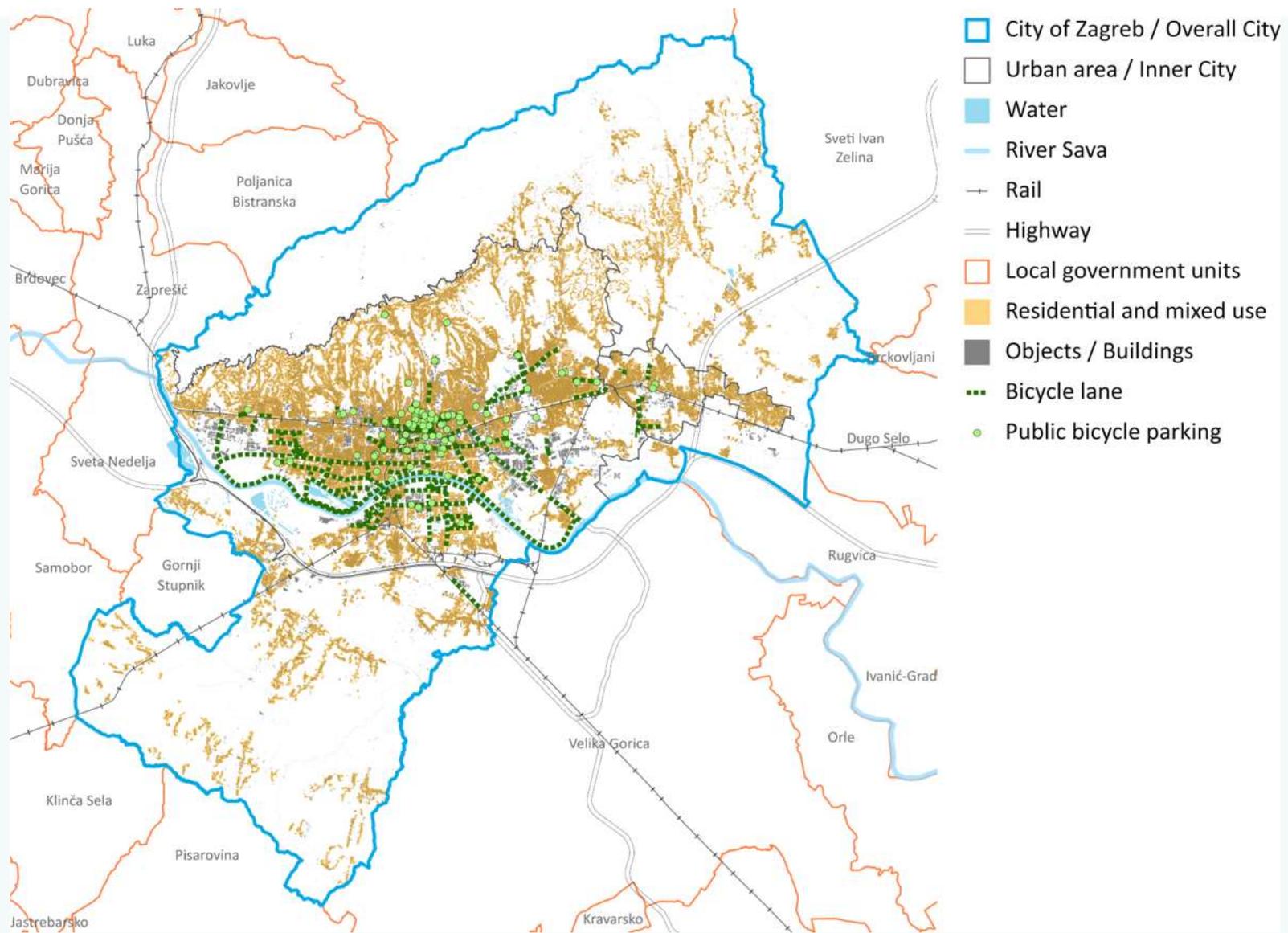

- City of Zagreb / Overall City
- Urban area / Inner City
- Water
- River Sava
- Rail
- Highway
- Objects / Buildings
- Traffic
- Pedestrian zone

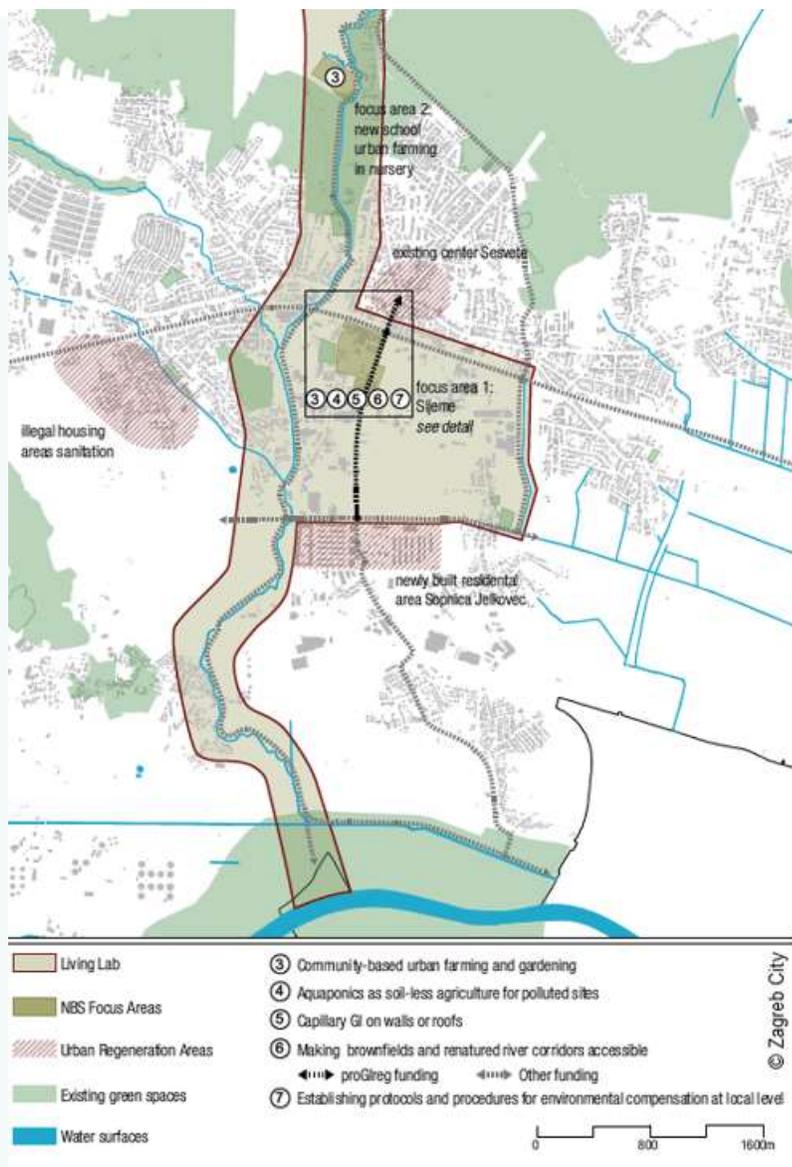
AREA OF PEDESTRIAN ZONE
 $a = 0,08 \text{ km}^2$

dobar život uz prirodna rješenja

Rekreacija i čista energija
na bivšim odlagalištima

Regenerirana
poljoprivredna zemlja

Urbane farme i vrtovi
u zajednici

Akvaponika

Zeleni zidovi i
krovovi

Dostupni zeleni
koridori

Procedure za lokalnu
okolišnu kompenzaciju

Biološka raznolikost
oprašivača

Image: Ilya Ilford / Unsplash

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

Hvala na pažnji!

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED ZA
STRATEGIJSKO PLANIRANJE
I RAZVOJ GRADA

Sanja Jerković, dipl. ing. arh.
strategija@zagreb.hr